

T.B.M.M.
BARIŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 4893
Tarih: 28.01.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Emekli olan veya emeklilik bekleyen yurttaşlarımızın sorunları orta yerde durmaya devam etmektedir. 1999'da ilk defa geriye işletilen 4447 sayılı Yasa ile Türkiye genelinde 5 milyon kişinin mağdur edilmiştir. Primlerini ödeyip, çalışma sürelerini dolduran yurttaşların kanun hükmünün uygulanmasını beklerken yeni bir düzenleme ile kurallar değiştirilerek yaş sınırı getirilmiştir. Adaletin ve sosyal devletin en temel niteliklerinden birinin, kazanılmış hakların geri alınamayacağı hükmüne rağmen söz konusu yanlıştta 14 yıldır ısrar edilmektedir. Bu bağlamda emeklilik için fiili hizmet süresini ve prim ödeme gün sayısını doldurmalarına rağmen yaş haddine takılanların, emeklilik bekleyen yurttaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi ve karşı karşıya bulundukları sorunların çözümüne imkan sağlamak amacıyla Anayasanın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

İdris BALUKEN

Bingöl Milletvekili

BDP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

1999 yılında çıkarılan bir yasa ile çalışanların emekli olma şartları değiştirildi. Yasa ile 1999 yılından sonra işe girecek olanlar için, daha önce kadınlarda 38 olan emeklilik yaşı 58'e, erkeklerde 43 olan emeklilik yaşı da 60'a çıkarıldı. Aynı yasa ile SSK'ya tabi çalışanların emekliliği için gereken gün sayısı 7000'e çıkarıldı. Bu tarihten önce işe girenler için 1976 yılına kadar geriye dönük olarak 'Kademeli Yaş ve Gün Şartı' getirildi.

5510 sayılı yasayla 30 Nisan 2008'den itibaren işe girenler için ise 65 yaş şartı getirildi. Böylece kademeli yaş düzenlemesi kapsamında prim gün sayısını doldurmasına rağmen yaş şartını tamamlayamadığı için emekli olamayan milyonlarca kişi ortaya çıktı.

Örneğin 1971 doğumlu ve 1990'da çalışmaya başlayan bir kadın 01.05.1990 itibariyle sigortalı olmuştur. Prim gün sayısı dolduğu halde emekli olmayı hakkeden ama ilgili yasa gereğince emeklilik yaşını beklemek zorunda. Çünkü Emekli olabilmek için 20 yıl sigortalılık, 5375 prim günü ve 46 yaşı tamamlaması gerekiyor. Sigortalılık süresi ve prim gününü tamamladığı için 46 yaşınızı dolduracağı 19 Şubat 2017 tarihinde emekli olabilecektir.

Yine bir başka örnekte 1974 doğumlu ve 1992'de çalışmaya başlayan bir kadın 2012 yılında emekli olabileceken, yeni yasaya göre emeklilik tarihi 2023 yılına uzamıştır. Yani söz konusu kadın işe girerken beklediği tarihten 11 yıl daha geç emekli olacaktır.

1999 yılında 4447 sayılı yasa ile getirilen yaş hadleri bir anda emeklilik hesaplarına dâhil edildi. Haksız bir uygulama olan yaş düzenlemesinin kaldırılması, prim ve sigortalılık süresi dolanların emekli edilmesi gerekir.

Örneğin Almanya ve Finlandiya'da ileride alınacak emekli aylığının bir miktarı kesiliyor ve erken emekli olunabiliyor.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, yaşanan sıkıntılar hakkında verdiği beyanatta : "99 yılında 10 yıl çalışıp, '10 yıl sonra ben emekli olacağım' diye bekleyen vatandaşa diyelim ki 4 yıllık ilave bir süre geldi. Vatandaşlarımız, 'bizim prim ve gün sayımız doldu' diyor. Vatandaşımız, 'Biz oyun oynarken kural değişti, bizim ne günahımız var' diyor. Tabii ki bakıldığında haklı, kamu düzenleme yapabilir mi? Yapabilir. Ne yapılabilir, dünyadaki örnekleri nedir? Bir haksızlık var mı? Var. Kısmî emeklilik çerçevesinde değerlendirilebilir veya uzatılan süre dikkate alınarak maaş bağlanırken ona göre

maaş bağlanılabılır. Tüm bu hesapları dikkate alarak, geleceğe dönük projeksiyonlar yaparak sistemi tahrip etmeden bir çözüm arayışı içerisindeyiz.”

Her fırsatta **erken emeklilik** değil **haklı emeklilik** istediklerini beyan eden emeklilikte yaşa takılanlar grubu haklı olarak **“Maç devam ederken kural değişmez”** demektedir. Kendilerine zamanında verilmiş olan emeklilik hakkının geri alınmış olmasının yarattığı mağduriyetlerin giderilmesini istemektedirler. Aynı zamanda çeşitli sebeplerle emekli olmayı hak etmesine rağmen emeklilik hakları önüne primlerini saydıramama engeli konan esnaf, prim borcunu ödeyerek emekli olmak isteyen vatandaşların yasal engeli gibi mağduriyet yaratan durumlar çözümlenmeyi beklemektedir.

8 Eylül 1999 öncesi sigorta başlangıcı olan 5 milyon kişiyi ilgilendiren ki sadece 4-a’lı yani SSK’lıları değil esnaf ve memuru da kapsayacak bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu aşikârdır. Kanunun öngördüğü şekilde primlerini tam olarak ödemiş ve mevzuatın gereklerini yerine getirmiş çalışanların, Sosyal Güvenlik Kanunu’nun tüm çalışanlara vaat ettiği emeklilik hakkının iade edilmesi ve bu konuda düzenleme yapılması adaletin ve sosyal devletin en temel niteliklerinden olan adaletin tesisinin sağlanması meclisin önünde ciddi bir görev olarak durmaktadır.

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI**

Sayı: 405

30.06.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

BDP Grubu adına verilen tüm Meclis Araştırma Önergelerini üstleniyoruz.
Gereğini arz ederim.

İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili
HDP Grup Başkanvekili

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR